

Uitgave 4 2021

Vereniging voor natuur- en milieueducatie

De Kroetwusj

Colofon

DE KROETWUSJ

Wordt uitgegeven door het IVN Elsloo en is bestemd voor leden en donateurs. Dit verenigingsblad verschijnt 4 x per jaar en wordt samengesteld door Nel de Geus en Margriet Roberts.

Uw inbreng kan worden gezonden naar Stationsstraat 188, 6181 AM Elsloo; nelladegeus@gmail.com; en margriet.roberts49@gmail.com

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter: Remi Diris
Secretaris: Frans Stassen
Penningmeester: Martin Meulenberg
Plv. voorzitter: Chris Wolthuis
Plv. secretaris: Harrie Lemmens
Secretariaat: Postbus 575, 6180 AB Elsloo
Tel. 046 – 437 2744
Website: www.ivn/afdeling/ivn-elsloo
Beheer website: Henk Jacobs

Werkgroepen:

Botanische tuin: Wiel Lemmerling
Wg. vogels: Bert Heijnen
Wg. excursies: Hub de Rooy
Wg. dia-avonden: Chris Wolthuis / Martin Meulenberg
Wg. dassen: Remi Diris
Wg. jeugd: Wendy Dassen
Wg. bevers: Jan Franssen

Uitgifte

De volgende Kroetwusj wordt uitgegeven in maart 2022

Kopij inleveren voor 15 februari 2022

Redactie en vormgeving: N. de Geus; M. Roberts

Verantwoording:

De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van ingezonden artikelen en brieven. De redactie heeft het recht om ingezonden stukken niet te plaatsen. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten aan te passen met als doel de leesbaarheid te vergroten. Een volledige verantwoording is te verkrijgen bij de redactie.

Foto's van de schrijvers indien niet anders vermeld

Foto cover: Pierre Reubsaet:

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Van de redactie	4
Van de bestuurstafel	5
Jaarverslag secretaris 2020	8
Impressie ALV	11
Slaapboom	14
Waarnemingen	17
Dassenweike	19
Spreekbeurt uilen	20
Cleanup	24
Inventariseren	29
Hornbach	31
Koninklijke onderscheiding	33
Beverwerkgroep	34
Euro Bird Watching	36
Vroege ochtendwandeling	40
Kidsactiviteit	50
Stiltewandeling	53
Herstelwerk Maasband	55
Op stap met Jo	57
Vogelwandeling Wouw Maasband	59
Busdagtocht (wandeling)	62
Nieuwjaarsreceptie	65
Impressie erfogoedweekend	66
Natuurwerkdag	67
Bomenfestival	69
Jaarprogramma vogelwerkgroep de Wouw	74
Jaarprogramma excursiewerkgroep	75
Voor het geval dat.....	78

Van de redactie

De redactie is wederom verheugd dat ook deze keer weer een aanzienlijk aantal artikelen is ingezonden. Niet alleen van onze bekende schrijvers maar ook vooral van nieuwe schrijvers! De oproep in de nieuwsbrief heeft waarschijnlijk gehoor gevonden. Vooral voor deze nieuwelingen doet de redactie een oproep om zoveel mogelijk de volgende regels aan te houden bij de artikelen:

Tekst in Word (geen pdf, want de redactie moet de vormgeving nog aanpassen).

Tekst in Arial 12, zonder opmaak (dat heet "platte tekst"). Tabellen e.d. zijn namelijk voor ons moeilijk in het kleinere formaat van de Kroetwusj te krijgen.

Foto's graag apart sturen; geef de foto's een naam en geef in de tekst eventueel aan waar we de foto moeten plaatsen.

De artikelen naar beide redactie-mailadressen (Nel en Margriet) sturen.

Bij de jaarprogramma's kunt u zien dat er veel wandelingen georganiseerd gaan worden. Ga eens mee, informatief en gezellig!

De redactie dankt iedereen die een steentje heeft bijgedragen dit jaar waardoor er weer 4 prachtige edities van de pers konden rollen en wenst alle ivn-ers een

Van de bestuurstafel

Remi Diris (voorzitter)

Is me dat eventjes vreemd? Eindelijk ben ik, en bijna iedereen om me heen, gevaccineerd. Denk je dat alles bijna achter de rug is – en dan begint het “dorie” weer opnieuw, zijn we bijvoorbeeld sinds afgelopen weekend (6 november) warempel weer aan de mondmaskertjes. Nog even volhouden, dus.

Maar gelukkig is er ook veel goed nieuws te melden. Donderdag 7 oktober hebben wij, samen met de school in Elsloo, meegedaan aan het Bomenfestival. Hierbij werden ruim 80 leerlingen door een heel traject in ons landschapspark en botanische tuin geleid, waarbij hun kennis van onze bijzondere bomen eens flink werd opgeschroefd. En ze vonden het nog enorm leuk ook.

9 en 10 oktober hebben we op verzoek van het Limburgs Landschap meegedaan aan de Erfgoeddagen, waarbij we hebben kunnen rekenen op een niet onaanzienlijk deel van onze vrijwilligers. Chapeau! De tuinwerkgroep heeft zich van haar beste zijde laten zien, met excursies door de hele tuin. Waarbij ook de dasen-, bever- en vogelwerkgroepen de mensen hebben vermaakt met opgezette dieren, verhalen, presentaties, enzovoorts. Elders in dit blad meer informatie/foto's over deze dagen.

Ruim een jaar geleden werden wij benaderd, of we eens wat meer wilden vertellen over wat Frans Pepels zoal heeft gedaan en nog steeds doet voor IVN Elsloo? Want in Beek was men vanuit de atletiek vereniging bezig voor hem een Koninklijke Onderscheiding aan te vragen en dan heb je de nodige ‘munitie’ nodig. Natuurlijk hebben wij aan dit verzoek meegewerkt, want wij zullen het nooit nalaten om iemand die het enorm

verdient eens flink in het zonnetje te zetten. Ook m.b.t. deze huldiging foto's elders in dit blad.

Op 22 oktober hebben Chris Wolthuis en ik een bezoekje gebracht aan gemeente Stein. Onderwerp van gesprek: 'kleinschalige levensboombosjes'. Onze gemeente had die dag elk uur een gesprek met een andere groep (IVN Stein, DOP Elsloo, overige DOP afdelingen, enz.). Doel van de gesprekken was om inzicht te krijgen in de plekken in onze gehele gemeente waar dergelijke levensboombosjes gerealiseerd kunnen worden. Of wellicht hadden wij nog suggesties? We zijn er erg blij mee dat gemeente Stein telkens weer op zoek is naar nieuwere vormen van groen. Is het niet een bloemenweide of tiny forest, dan wel levensboombosjes. De koude maanden zijn aangebroken en daarmee zijn we bij het halfjaar gekomen van maandelijkse presentaties in het Maaslandcentrum. Ik heb er nu al een paar bij mogen wonen en kan alleen maar zeggen: wat was het gezellig, wat heb ik veel geleerd en genoten van al hetgeen ons werd voorgeschoteld. Ik verheug me op de presentaties van de komende maanden.

De beverwerkgroep is voor de 1^e maal op excursie gegaan en wel naar de visvijver in Meers. Als je eens wilt zien wat de bever voor een impact kan hebben op een omgeving, dan zou ik zeggen: ga daar eens kijken, je weet niet wat je ziet. Of er een bom is ontploft en alle bomen plat heeft gelegd. Maar dit is wel iets voor de langere adem, want je ziet toch al dat er ook daar 'nieuwe natuur' aan het ontstaan is. Zo schieten de omgelegde wilgen toch alweer wortel. Even afwachten, dus.

En voor de rest gaat alles haar gangetje – voor zover mogelijk. De dassen worden bezocht om te zien of alles

nog oké is, de tuin wordt winterklaar gemaakt en de vogelwerkgroep is druk bezig met de tellingen. De excursiewerkgroep gaat, onder voorbehoud, weer een winterwandeling organiseren op 26 december a.s. Helaas, deze keer zonder de gebruikelijke erwtensoep achteraf i.v.m. corona. Tsja, dat dan weer wel. Tot de volgende keer/kroetwusj.

Mag het bestuur niet in de toren vergaderen, dan worden Jo Verleng en Frans Stassen ingeschakeld die licht brengen in de duisternis. Besturen "by night" dus. Hoe laat het geworden is, is bij de redactie niet bekend.

Jaarverslag secretaris 2020, algemene ledenvergadering 2021

2020 was voor IVN een bijzonder jaar door de coronapandemie. Een jaar met weinig activiteiten.

Externe aangelegenheden

Door de coronamaatregelen is de actie Schone Maas niet doorgegaan. In plaats hiervan hebben we deelgenomen aan de World Clean Up Day 2020, waarbij we rommel verzameld hebben in het natuurgebied tussen Julianakanaal en spoorlijn.

15 augustus is een vergadering geweest van de gebruikers van kasteel Elsloo onder leiding van VKKL (Vereniging Kleine Kernen Limburg). Aanwezig: Sponsorcommissie, Domein Elsloo, Parkcommissie, Visclub, Jo Meijers, IVN en de molenaar. SLL wil verbouwingswerkzaamheden verrichten aan het kasteel. Voor IVN is het uitgangspunt dat, voor zaken die verloren gaan, een voor ons acceptabel alternatief moet komen.

Werkgroepen

Door de coronamaatregelen waren er nauwelijks activiteiten.

De belangrijkste zaken komen hieronder aan de orde, waarbij ik me bewust ben dat ik slechts een keuze maak uit de activiteiten.

De locatie van vogelkastjes, dassenburchten en de bomen in het park zijn vastgelegd in een data base.

Jeugdwerkgroep

Wendy Dassen is werkgroepsleider van deze nieuwe werkgroep, waarin ook de schoolouder groep is opgenomen.

De schooloudergroep verzorgde een voor- en najaarsles voor leerlingen van de basisschool.

Botanische tuin

De tuin bleef gesloten voor publiek.

We zijn lid geworden van de Nederlandse Tuinen Stichting. Hierdoor worden we, met nog 300 andere tuinen in Nederland, opgenomen in hun tuingids.

Veel van de ontbrekende planten zijn weer in de tuin geplant, maar de collectie is nog niet compleet. We hebben veel last gehad van de droge hete zomer. Voor het beregenen van de tuin hebben we ontheffing gekregen. Ook bleek dat we een watervergunning moeten hebben om water te mogen onttrekken uit de Slakbeek. Deze vergunning is aangevraagd.

In verband met corona is de feestelijke opening van de tuin niet doorgegaan.

Dassenwerkgroep

De kaart van de dassenburchten is up-to-date gemaakt.

Dia-avonden zijn wederom een groot succes geweest met ca. 100 bezoekers per avond.

Helaas konden de avonden van het seizoen 2020/2021 niet doorgaan. Ook de geplande buswandeling ging niet door.

Vogelwerkgroep heeft diverse tellingen verricht. Aan de gemeente Stein werden 40 nestkastjes geleverd.

Communicatiewerkgroep

Een tweede nieuwe werkgroep. Deze groep houdt zich bezig met communicatie zowel buiten als binnen de vereniging. Middelen facebook, email en pers.

Kroetwusj is vier keer verschenen en was van hoog niveau. Kopij blijft uiteraard altijd welkom.

Excursiewerkgroep kon in verband met corona geen wandelingen organiseren.

Bestuur

Door corona heeft het Algemeen Bestuur in 2020 slechts 2 keer vergaderd.

Namens het bestuur van IVN Elsloo wil ik u allen bedanken voor uw inzet in 2020. We kunnen nog steeds trots zijn op onze bloeiende vereniging.

Was getekend,
Frans Stassen
Secretaris IVN afdeling Elsloo

Julianakanaal Elsloo
Foto: Nel de Geus

Ledenvergadering IVN Elsloo, een impressie

Henk Jacobs

De Algemene Ledenvergadering is elk jaar weer afwachten hoe het verloopt. Vaak is het een gezellige rituele dans met vier heren, Martin voor de centen, Frans voor het jaarverslag, Remi om te leiden en Chris voor de wijze woorden. En om het op te leuken daarna nog een leerzame presentatie.

Dank aan de 24 leden die deze avond, op 20 september, vrij hebben gehouden om er bij te zijn. Het leuke van IVN is natuurlijk het bezig zijn in de werkgroepen, meedoen aan de wandelingen en nog meer. Maar voor een vereniging is het ook belangrijk om samen over de gang van zaken te praten, suggesties te geven, kritische vragen waar nodig. Daar worden we beter van, zonder dit loopt het niet. Vandaar de Ledenvergadering. De kleine zaal van het MLC was stemmig ingericht voor zo'n belangrijke bijeenkomst. Tafeltjes van vier, op nette afstand van elkaar.

De voorzitter Remi heette iedereen welkom en begon met 'ik heb slecht nieuws en ik heb goed nieuws'. Om te beginnen, het slechte, hing samen met Corona: we houden het sober vanavond, geen bitterballen en hapjes, en ook geen presentatie. Hij vraagt om begrip, en dat krijgt hij volop. Het goede is, dat er een extra rondje wordt beloofd, dat maakt veel goed, applaus.

Frans gaf een treffende terugblik over het verenigingsjaar 2020. Twee dingen sprongen er uit: onze activiteiten vielen in het corona-water en onze feestelijke jubileum viering waar Harrie al veel voor geregeld had, kon

ook niet doorgaan. Frustrerend voor degenen die daar veel energie in staken, maar het is niet anders.

Maar na regen komt zonneschijn: afgelopen zondag was er na laaaange tijd weer eens een activiteit voor de kids, spulletjes maken om de vogels de winter door te helpen. Mieke meldde vol trots dat er een record aantal van 30 kinderen kwam opdagen ... complimenten. Daar doe je het voor.

Ook onze penningmeester Martin heeft het gemerkt. Elk nadeel (corona) heeft een voordeel. Wel effe zoeken in dit geval. Er was minder uit te geven maar ook minder inkomsten. Voor een penningmeester een saaie tijd. Maar aan het einde wel een aardig overschot. Vandaar dat extra rondje.

Voorzitter Remi zette vervolgens de jubilarissen, 25 jaar lid, in het zonnetje: Hub de Rooy, Bert Heijnen, Richard Dirix, Wiel Lemmerling en Mevr. Pepels-Ramakers. Elk kreeg een speldje en een oorkonde.

Maar er wordt ook vooruit gekeken. Een paar punten:

- Ons huishoudelijke reglement is weer bij de tijd gebracht en werd met unanieme stemmen goedgekeurd.
- We moeten op zoek naar een vertrouwenspersoon, de landelijke IVN schrijft dit voor. Hier kunnen de leden bij terecht als men onjuist wordt bejegend, of iets waarneemt waar men geen raad mee weet hoe dit aan te pakken. Dit is een goede zaak. Hopelijk zijn we samen zo open en correct dat dit soort situaties niet voorkomt. De uitdaging is om een vertrouwenspersoon te vinden. Wat zijn de taken precies? Eentje uit eigen geledingen? Of liever eentje van buiten? En hoe pakken anderen dit aan? Wordt vervolgd.

- Verbouwing van de kasteeltoren. Eigenaar Limburgs Landschap wil de kasteeltoren in oude luister herstellen. Dit betekent dat onze vergaderruimte en onze opslag en werkplaats daaronder op de schop gaan. Ons bestuur is in gesprek hierover met Limburgs Landschap, vooral een vervangende ruimte voor de werkplaats wordt een uitdaging. De aanwezige leden van de Tuinwerkgroep en Vogelwerkgroep komen met vragen en suggesties. Het bestuur neemt deze ter harte. Ook dit wordt vervolgd.

- Dan volgt de rondvraag.

- Nel neemt als eerste het woord. Ook namens Margriet bedankt ze degenen die telkens weer mooie stukjes leveren voor ons schitterende clubblad, de Kroetwusj. Ook hier volgt een gemeend applaus.

- Raoul vraagt wat we kunnen doen aan de oprukkende exoten zoals de Japanse duizendknoop. De vingers kriebelen om er wat aan te doen maar de gemeente adviseert om er vanaf te blijven. Er is nog geen oplossing, snoeien of uitgraven geeft alleen maar meer problemen. Ook dit wordt vervolgd.

- Henk peilt naar de belangstelling voor een excursie naar de Dierenopvang in Opglabbeek Die is er en er wordt aan gewerkt.

Als sluitstuk werd er nog gezellig nagepraat onder genot van bitterballen. Omdat het zo gezellig was streek Martin over zijn penningmeester-hart, en er volgden nog een paar schalen overheerlijke bittenballen en hapjes.

Een opbeurende vergadering. Het bestuur bedankt voor alle inspanningen; de werkgroepen bedankt voor de activiteiten en de leden die ons een warm hart toedragen.

Albizia Julibrissin (slaapboom)

Marcel Keulers

Als liefhebber van de niet-standaard tuinplanten, liefst met een “tropisch aanzien”, was ik een aantal jaren geleden op zoek naar iets wat ik naast mijn palmboom (*Trachycarpus Fortunei*) en rode bananenplant (*Musa Maurelli*) nog in mijn tuin kwijt kon. Voor de puristen onder ons niet getreurd, ik heb nog genoeg inheems onkruid staan.

Tijdens mijn zoektocht in de diverse tuinentra en op internet liep ik tijdens mijn speurocht tegen een zgn. Perzische slaapboom aan. Gelukkig niet letterlijk.

De Perzische slaapboom, officiële naam *Albizia Julibrissin*, is een tropische boom die in vele (gecultiveerde) varianten voorkomt. De meeste varianten hebben met de vorm van de boom te maken, of de kleur van de bladeren. Mijn keuze is toen gevallen op de zgn. Boubri variant (ook wel “ombrella” genoemd) vanwege zijn parasol-, waaivormige vorm. De *Albizia Julibrissin* heeft mooie, dubbel geveerde, groene bladeren die 's nachts “dicht” gaan, en 's ochtend weer open vouwen, vandaar de naam “slaapboom”.

Het is een boom die niet te veel water nodig heeft, graag zon heeft en redelijk goed tegen vorst zou kunnen. De jongere planten zijn wat gevoeliger, maar als ze al wat langer staan schijnen ze behoorlijk wat vorst te kunnen verdragen. Bij mij staat de boom nu 4 jaar in de volle grond en afgelopen

winter heeft hij zonder problemen doorstaan.

Naast bovengenoemde Julibrissin had ik vorige zomer ook nog een kleinere Albizia julibrissin "summer chocolate" geplant. Ondanks dat ik deze wel ingepakt heb afgelopen winter heeft hij het helaas niet overleefd. De "summer chocolate" is een versie waarbij de bladeren, daar waar ze de zon zien, verkleuren van groen naar heel donker rood, purper, chocoladebruin.

De Albizia is een boom die pas zeer laat in het seizoen uitloopt. Als de rest al in de bladeren zit, ziet een Albizia er nog steeds kaal uit.

Ik ben in het eerste jaar zelfs twee maal terug gegaan naar de verkoper daar ik dacht dat mijn boom stervende was. Maar mij werd gevraagd geduld te hebben en als het echt niets werd zou ik een nieuwe krijgen. Dus na heel wat geduld zag ik toch de eerste knoppen komen en uiteindelijk is deze boom dus toch uitgelopen. Op het moment dat deze uitloopt gaat het ook snel. Zelfs nu,

na een aantal jaren, verbaas ik me ieder jaar weer hoe snel hij takken bijmaakt die volledig in blad staan en ook vol met bloemen zitten.

De boom bloeit van begin juli tot vaak in september en is een lust voor het oog. De bloemen bestaan uit dichte hoofdjes die bij elkaar op lange stelen staan.

De zuiver rozerode meeldraden steken circa 3 cm boven de bloemen uit. De boom is bladverliezend en heeft langwerpige peulvruchten met bruine zaden.

Zoals ik in het begin al zei, is de Albizia een boom die niet te veel water nodig heeft en graag de zon ziet. Dit jaar is dus geen ideaal jaar voor de Albizia en dat is helaas ook wel te zien. De bloemen hebben veel te lijden onder de, bijna dagelijkse, stortbuien en datzelfde geldt ook voor de bladeren.

Ik heb geprobeerd foto's te maken, echter ze doen de boom geen recht. Doordat de bloemen dusdanig fijn zijn, lijden ze erg onder forse regenval. De meeldraden klitten

aan elkaar en de bloem valt dan ook al snel af. In een, voor de boom "goede" zomer, is deze bedekt met roze bloemen, nu echter nog maar sporadisch.

Google anders maar eens op afbeeldingen van deze boom.

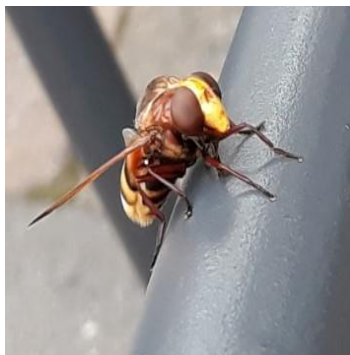
Hopelijk volgend jaar een zomer waar, naast de Albizia, ook de palmboom, bananenplant en schrijver van dit stuk de voorkeur aan geven.

Waarnemingen

Stadsreus

Els Driessen en Pierre Duckers

We zaten op een zonnige zondag op het terras van het maaslandcentrum toen iemand zei dat er een grote bij op een terrasstoel zat. Wij, nieuwsgierig, gingen kijken. Met de telefoon gelijk foto's gemaakt. Hij was echt groot maar geen bij. Toen opgezocht wat het dan wel was. Het bleek een stadsreus te zijn. Heel apart en nog nooit gezien.

Meriansborstel (*Calliteara pudibunda*)

Margriet Roberts

Deze rups van de meriansborstel lifte mee op mijn schoen tijdens de erfgood dagen in de botanische tuin. Hij is vernoemd naar de bekende vlin- der- en insectenschilderes Ma- ria Sibylla Merian en verwijst vermoedelijk naar de opval-

lende borstels op de rug.

Ganzen

Pierre Duckers

Op een ochtend in augustus ging ik vogels spotten bij kasteel Hartelstein dat ligt tussen Itteren en Voulwammes. Tussen de honderd ganzen zag ik tot mijn verba- zing 2 ganzen met een limonadeblikje in de snavel. Wat zag dat er zelig uit.

Drie weken later was ik weer op die plek en zag ik de- zelfde ganzen nog steeds met het blikje in hun bek. Dus ik denk dat ze toch nog konden eten. Vangen kon niet; ze vlogen heel vlug op. Daarna heb ik ze niet meer ge- zien.

Jaarlijks snoeien dassenweike

Margriet Roberts

Werkoverleg

Ook dit jaar heeft de dassenwerkgroep o.l.v. Armand Slangen weer de bomen in het weike vakkundig gesnoeid. De ril begint al aardige vormen aan te nemen. Er zijn 2 bomen aan vervanging toe en er wordt “democratisch” besloten om het volgend jaar een mispel en een pruimenboom te planten. Armand heeft de gemeente Stein bereid gevonden deze bomen te sponsoren. Waarvoor onze oprechte dank!

Uilen

Spreekbeurt van Tijmen van groep 8 basisschool

Ik hou mijn spreekbeurt over uilen. Ik vond het altijd al erg mooie dieren maar sinds we met Jan, een heel goede vriend van ons die vrijwilligerswerk doet voor “Stichting ’t klein uulke”, mee mochten om uilenkastjes en uilskuikentjes te verzorgen, vind ik ze helemaal te gek!

Hier zie je een foto van mij met een pasgeboren uilskuikentje in mijn handen en een foto waarop ik op een ladder sta om in het uilenkastje te kunnen kijken.

Het stonk daarin echt mega! Daarin poepen en plassen ze namelijk (ook op mijn hand trouwens).

Uilen zijn nachtdieren. Daarom zie je ze zelden. Er leven 134 soorten uilen op de wereld. Het zijn nuttige dieren omdat ze ratten en muizen eten. Uilen zijn in Nederland en België beschermd via de Vogelwet. Er mag niet op uilen gejaagd worden en het is verboden om eieren van uilen mee te nemen.

Uilen leggen hun eieren in oudere nesten van andere vogels, boomholtes, rotsspleten of in scheuren van muren. De eieren zijn bijna rond en zuiver wit. Ze leggen twee tot zeven eieren en niet allemaal tegelijk zodat ze ook niet allemaal tegelijk uitkomen. Er zitten dan jongere en oudere uilskuikens samen in één nest. Als ze geboren worden zitten de ogen en de oren nog dicht. Eerst hebben de jongen alleen een laagje dons in plaats van veren. Als ze nog in het nest zitten gaan ze in de rui. De rui betekent dat ze hun dons verliezen en een nieuw donspakje krijgen. Een paar weken later beginnen de echte veren te groeien. Ze kunnen dan nog niet vliegen maar ze komen wel met een heleboel herrie uit het nest om de omgeving te verkennen. Fladderend vallen ze soms op de grond. Daar worden ze dan vaak gevonden door mensen. Die mensen nemen de vogels soms mee om ze naar een dierentuin of vogelopvang te brengen. Maar dat hoeft helemaal niet want de ouders zijn altijd in de buurt, ook al zie je ze niet. Zij verzorgen hun jongen, ook als ze op de grond zitten.

Hier zie je 3 foto's. Rechts een van het ringen van een uilskuikentje (het omdoen van zo'n ringetje doet trouwens geen pijn, daar zijn mensen speciaal voor opgeleid). Op die ringetjes staat een registratienummer. Als er dan ooit een gewond of dood uiltje gevonden wordt, kan men aan de hand van het nummer op het ringetje zijn gegevens opzoeken.

Links een foto van het wegen van een uilskuikentje en in het midden van het meten van de vleugels. Die gegevens worden zorgvuldig opgeschreven en bijgehouden. Het was erg leuk en interessant om dat eens in het echt te kunnen zien.

Opruimactie Cleanup Schone Maas op 18 september 2021

Digna Odekerken en Theo Daamen

Na de hoge waterstand van de Maas in juli is er veel rommel en plastic afval in de uiterwaarden achtergebleven.

Op 14 augustus is een Cleanup uitgevoerd, maar de Maas en omgeving waren nog lang niet schoon genoeg en daarom hebben op 18 september nogmaals meer dan 60 gemotiveerde enthousiaste vrijwilligers - waaronder meerdere kinderen met hun ouders - de laarzen en handschoenen aangetrokken. Ze hebben een aantal uren vrije tijd opgeofferd om onder leiding van de IVN-ers Elsloo Frans Stassen, Maurice Theunissen en Henk Jacobs het zichtbare afval op te ruimen.

Jo Vaessen is bereid gevonden om met zijn tractor de afvalzakken en grote stukken afval vanuit de uiterwaarden naar de geasfalteerde weg te brengen.

Het was gelukkig zonnig en droog weer en na een uitgebreide instructie van Maurice (met hoed) gingen de vrijwilligers -afkomstig uit Obbicht, Stein, Bunde, Meers, Munstergeleen en Elsloo- op pad.

Een uitdaging voor de vrijwilligers mede door de moeilijke toegankelijkheid van het terrein. Jong en oud hebben urenlang gezocht, geprikt en gesleept met zakken vol plastic en ander afval waardoor Jo vele malen heen en weer moest rijden met zijn tractor en aanhanger.

We mogen dan ook spreken van een nuttige ochtend/middag, maar het blijft triest te zien hoeveel rommel de mens achterlaat in de natuur. Van de andere kant is het feit dat er zoveel mensen - jong en oud - bereid zijn, de rotzooi op te ruimen, hoopgevend!

De gemeente Stein leverde de benodigde materialen om op een veilige manier te kunnen opruimen en zorgt er ook nog voor dat deze ontzettend grote berg afval opgehaald wordt.

**Wie weet wordt de Maas ooit schoon
zonder Cleanup?**

Jo, bedankt!

Inventariseren

Margriet Roberts

Op 24 augustus kon de excursiewerkgroep na lange tijd weer eens gezamenlijk naar buiten om te inventariseren

en hun kennis op te halen. Het was lang geleden dat dit kon; mede door coronaregels en de hoge waterstand langs de Maas, hun geliefde stekkie. Omdat het nog niet verantwoord was om bij de Maas te gaan struinen, is besloten om het dichterbij huis (IVN-honk) te houden en gekozen werd voor de kanaaldijk richting Geulle.

Afspraak 18.30 uur. Dan is het nog licht en kon men daarna nog even vergaderen over o.a. de organisatie van de kidsactiviteit die op 19 september weer plaats zou vinden in de botanische tuin. Ook deze activiteit heeft 2 jaar niet kunnen doorgaan om redenen die u al bekend zijn. Op paginavindt u een verslag. Aangekomen onderaan de kanaaldijk werden ze verrast door de maaiactiviteit die had plaats gevonden. Weg mooie flora richting Geulle. Richting het dorp was nog niet gemaaid en daarom gingen ze de trappen op naar boven. Al gauw ontdekten ze dat er toch nog heel

wat planten te bewonderen waren. Hieronder een opsomming van hetgeen de werkgroep heeft ontdekt op zo'n 50 meter.

blauwe knoop, bereklauw, beemdkroon, bijvoet, wilde peen, vogelwikke, meidoorn eenstijlig, duizendblad, bosrank, canadese fijnstraal, jacobskruiskruid, st. janskruid, boerenwormkruid, rode klaver, smalle weegbree, grote weegbree, grasklokje, kompassla, wilgenroosje, rapunzelklokje, zwarte toorts, vlasbekje, smeerwortel, grote klis, kale joker, raket, honingklaver, melganzevoet, lievevrouwebedstro, echte Kamille, vlier, wilde kers, japanse duizendknoop, rozebottel.

vlasbekje

beemdkroon

bosrank: bloei, bes, zaad

Hornbach, sponsor hout vogelnestkasten

Arnold Schepers

“Een opmerkelijk verhaal hoe Jo van de Schoor het klaar speelde gratis hout te ontvangen bij Hornbach Geleen”.

Jo was bij de zaagafdeling aldaar en zag een hoeveelheid afvalhout liggen. Hij bedacht zich geen moment en vroeg aan de werknemer of hij dat hout mocht meenemen. Het was mooi hout om daar nestkasten van te maken. Echter het beleid van Hornbach is, dat al het afvalhout wordt opgespaard en uiteindelijk weer wordt doorverkocht. Op aandringen van Jo werd de chef erbij

gehaald, maar ook deze vertelde dat het hout niet gratis weggegeven mocht worden.

Jo gaf niet op en maakte kenbaar dat het IVN Elsloo en met name de VWG met dit hout in de gelegenheid was om mooie nestkasten te maken. Een hogere chef, Roberts Vijgen genaamd, werd erbij geroepen.

Deze Robert ging contact opnemen met het hoofdbureau van Hornbach en hij zou Jo opbellen wat mogelijk zou zijn. Na enkele weken kreeg Jo een telefoontje van Robert (Jo was de naam al vergeten.....) en hem werd de vraag gesteld welke maten er gezaagd moesten worden.

Uiteindelijk hebben Nol en Jo op vrijdag 24 september, na een telefoontje van Robert, een auto vol gezaagd hout kunnen ophalen bij Hornbach, genoeg om hier 37 nestkasten van te maken. De mededeling van Hornbach: **“Dit is éénmalig”!**

De VWG de Wouw is Hornbach, met name Robert Vijgen, dankbaar voor de gedane moeite.

Torenavalk

Foto: Pierre Duckers

Koninklijke onderscheiding

Ruim een jaar geleden ontving de voorzitter van het IVN Elsloo een verzoek om ene brief op te stellen van wat Frans Pepels zoal voor IVN Elsloo heeft betekend en nog steeds doet. Reden was dat velen van mening waren dat hij zo ontzettend veel als vrijwilliger voor velen heeft betekend, dat het onderhand wel tijd werd dat hij eens ging worden beloond met een lintje. Zo weten velen van ons dat hij jaarlijks de voor-en najaar wandelingen organiseert voor basisschool. Intussen kan Frans vissen uit een vaste poel vrijwilligers en worden de kinderen steevast getrakteerd op leuke verhalen op diverse plekken in ons landschapspark of botanische tuin met achteraf een hapje en drankje. Dat is echter nog niets vergeleken met het feit dat Frans al sinds 1986 als vrijwilliger actief is bij de atletiekclub Caesar in Beek als trainer, begeleider en lid van de materialencommissie.

Vrijdagavond 24 september vond in de kantine van VV Neerbeek de jubileumreceptie plaats ter ere van het 80-

jarig bestaan van AV Caesar, waar Frans uit handen van burgemeester Marion Leurs van Stein, en onder het toezien oog van uw voorzitter, een koninklijke onderscheiding heeft gekregen: "Lid in de Orde van Oranje Nassau", voor zijn decennialange zeer verdienstelijke inzet bij AV Caesar en ook voor zijn inzet bij IVN Elsloo.

Frans: proficiat, het is je van harte gegund!

Nieuw! Beverwerkgroep

Jan Franssen

De bever is al heel wat jaren aanwezig in Elsloo en Meers en heeft zich ondertussen permanent gevestigd in het Kasteelpark en Elsloo'er bos en de visvijver van l'Ortye in Meers. Begin dit jaar is daarom door IVN Elsloo besloten om een werkgroep voor de bever op te richten met als doel de ontwikkelingen van de bever in onze omgeving te volgen en o.a. de inwoners van Elsloo en Meers hierover te informeren. Door corona heeft de aftrap van deze werkgroep echter een tijdje op zich laten wachten, maar in oktober is daadwerkelijk gestart en heeft de werkgroep zich gepresenteerd tijdens de erfgoeddagen van Limburgs Landschap.

De bever is als inheems dier beschermd en in 1988 weer o.a. in Limburg uitgezet. De introductie van de bever heeft een positieve invloed op de biodiversiteit, maar kan mede door de gestage groei van het aantal bevers leiden tot overlast. Denk hierbij aan knaagschade aan bomen en onder water zetten van paden door het bouwen van dammen. De beverwerkgroep streeft ernaar knelpunten tijdig te onderkennen en

contact op te nemen met de betreffende organisaties die in voorkomende gevallen kunnen handelen om zo-doende draagvlak voor de bever te creëren en ervoor te zorgen dat de bever in een goede harmonie kan samenleven met zijn omgeving.

De beverwerkgroep heeft zich tot doel gesteld om de beverpopulatie in Elsloo en Meers in kaart te brengen en deze gegevens vast te leggen voor educatie, rapportage, etc. Middels regelmatig uit te voeren controles worden deze gegevens geactualiseerd. De beverwerkgroep bestaat momenteel uit 9 vrijwilligers. We kunnen dus nog wat extra mensen gebruiken. Ben je ook geïnteresseerd in het wel en wee van de bever en wil je je daarvoor inzetten, dan ben je van harte welkom.

Aanmelden kan bij Jan Franssen:

tel.nr. 06-31929729

Foto: Aranka Wijnands

Euro Bird Watch 02-10-21

Peter Lefèvre

Op 2 oktober worden er in heel Europa trekvogels geteld die naar het zuiden vliegen. Het gaat niet om 1 of 50 vogels maar om miljoenen vogels die zuidwaarts vliegen.

Voor de 26e keer coördineert Vogelbescherming dit in Nederland samen met trektellen.nl.

Bird Life International is de initiatiefnemer van Euro Bird Watch. Dit jaar deden 41 landen mee aan dit internationaal evenement.

In Nederland worden ongeveer 170 telposten bemand door vrijwilligers die de voorbijtrekkende vogels tellen. Vogelwerkgroep De Wouw telt in Meers, niet op een vast punt maar lopend richting Maasband en terug. Er waren 7 tellers aanwezig tijdens die dag.

Het was die dag geen gunstig trekweer voor de vogels die richting het zuiden vliegen. Wind uit het zuiden en westen en bewolkt.

Goed trekweer voor de vogels is rugwind uit het noorden en/of oosten. Voor de tellers was het weer wel gunstig, niet koud of nat.

Om 9.00 uur zijn we gestart met tellen achter de voetbalvelden van Meers. De eerste vogels die we telden waren aalscholvers. Meer dan 100 exemplaren vlogen over.

In totaal die dag telden we 423 aalscholvers. De trek van de aalscholver uit west Europa kan zuid/zuidwest zijn naar open meren of kust gebieden. De route van onze aalscholvers bij streng winterweer is meestal richting Middellandse zee. In de winter kunnen in onze omgeving de aalscholvers uit het Oostzeegebied en Noord-Duitsland te zien zijn. De spreeuw was ook goed vertegenwoordigd; 381 in totaal. De trek van de spreeuw is niet ver, richting Noordwest-Frankrijk. De spreeuwen die we in de winter bij ons zien, komen vaak uit noordelijke en oostelijke streken van Europa, en overwinteren hier.

Jo en Guus houden alles scherp in de gaten

Op de derde plaats staat de trompetterende grote Canadese gans. Misschien is brons een juiste waardering voor de Canadese gans in Europa. Ze trekken niet of nauwelijks.

Ook zijn er 12 boerenwaluwen gespot die nog geen zin hadden om naar west/centraal Afrika te trekken. Het kan ook zijn dat het de jongen waren uit het derde nest die op weg waren naar een verzamelplek. We zullen nog even moeten wachten op hun terugkomst. Vanaf eind maart kunnen we ze weer over het water en akkers zien scheren.

De grote aantallen zijn wat moeilijker te tellen. Dan maak je een schatting. Kleinere aantallen zijn precies te tellen. Teller Guus wil weten welke vogels in de verte, op de Maas te zien zijn en neemt de telescoop erbij.

Het waren ganzen, Canadese en grauwe ganzen. Voor de andere tellers waren de akkers interessant.

Tijdens het spotten zie je ook minder leuke dingen. Een duif die ten prooi is gevallen aan een predator. Ook dit gebeurt in de vogelwereld.

Op de volgende pagina staan de waarnemingen van 2 oktober 2021.

Nol houdt de tellingen bij

Veldschuur-Meers 2-10-21 9.00u – 11.00u

Euring-code	Soort	To-taal	Eu-rings-code	Soort	To-taal
720	Aalschol-ver	423	11980	Kramsvogel	3
1220	Blauwe reiger	12	1700	Nijlgans	62
9920	Boeren-zwaluw	12	14620	Pimpelmees	10
2870	Buizerd	3		Pontische meeuw	2
15490	Ekster	12	15630	Roek	16
154390	Gaai	44	10990	Roodborst	1
10110	Graspieper	5	15820	Spreeuw	381
8560	Groene specht	2	13110	Tjiftjaf	1
1661	Grote Canadese gans	205	3040	Torenavalk	1
10840	Heggenmus	1	6840	Turkse tortel	9
6680	Holenduif	2	16360	Vink	88
6700	Houtduif	93	1860	Wilde eend	7
15910	Huismus	78	10201	Witte kwikstaart	3
15600	Kauw	36		Zeearend	1
	Kleine mantelmeeuw	1	15671	Zwarte kraai	63
5820	Kokmeeuw	104	11210	Zwarte roodstaart	1
14640	Koolmees	2			

Vroege ochtendwandeling

Marjo Dullens

Zondagochtend, half 7. Op een normale zondagochtend draai ik me op dit tijdstip nog een keertje om. Maar vandaag niet. Want om 7.30 uur start de Vroege Ochtend wandeling. Voor gids-in-opleiding Gertie van Hees is dit haar laatste opdracht in een rij van drie (Glimwormenwandeling, Stiltewandeling en vandaag de Vroege ochtendwandeling) voor het afronden van de Natuurgidsen-opleiding.

Foto: Pierre Reubsat

11 deelnemers hebben zich op deze zondagochtend verzameld op de Dreesjpool. Gertie heet ons allen welkom en vertelt over de historie van de Dreesjpool waar de vroegere bewoners van Catsop hun vee

verzamelden en lieten drinken. Het kunstwerk verwijst naar deze oude functie van het plein, maar ook naar het glooiende landschap en de rijkdom van de grond en inwoners van het dorp.

We gaan op pad en passeren allereerst het kapelletje, ofwel Belhuuske ofwel Bluuske. Het gebouwtje is opgetrokken uit oude stenen van de Augustinuskerk en is gelinkt aan de legende van Winandus, die door goddelijke interventie op 1^e Paasdag binnen 1 dag van Jeruzalem naar Catsop wist te reizen.

Over goddelijke interventie gesproken: zodra we de huizen achter ons laten en het veld naderen piept de zon boven de heuvel uit om ons te begroeten en te belonen voor het vroege opstaan. Wat een timing!

Foto: Pierre Reubsaet

Het gebied waar we ons in begeven herbergt enkele waterbuffers die het regenwater bij hevige regen in goede banen moeten leiden en de voeten van de bewoners van Catsop droog houden.

We wandelen verder langs de camping waar onze voorzitter en dassen-deskundige Remi ons wijst op een dassenpijp. Ondanks dat het een enkele pijp betreft en geen grote burcht, blijkt deze al enkele jaren bewoond en de kraamkamer van meerdere worpen jonge dassen te zijn.

Langs het pad zijn door de gemeente jonge bomen en struiken aangeplant. Helaas hebben enkele struiken door falend beheer van de gemeente inmiddels het loodje gelegd.

We vervolgen het pad richting het Siekendaal, het dal waar tijdens de 80-jarige oorlog zieke soldaten verpleegd werden. De heuvel ten noorden van het dal beschermde hen tegen de koude noordoostenwind.

Foto: Pierre Reubsaet

We zien hier een mooie graft, een typerend landschapselement van het Limburgs heuvelland, waar een grote dassenburcht in gehuisvest is. De boer heeft het gebied aan de bovenzijde van de graft afgezet met palen om te voorkomen dat koeien in de dassenpijpen stappen en hun poten breken.

Onder de deelnemers aan de wandeling bevinden zich enkele leden van de vogelwerkgroep. Voorzien van kennersogen en -oren en verrekijkers wijzen ze leken als ondergetekende op al wat onderweg vliegt en fluit, waaronder de sperwer, de buizerd en een groepje geelgorzen in het struweel.

Foto: Pierre Duckers

Als we verder wandelen over de Knup, worden we gespot door een torenvalk die ons vanuit zijn kast een minzame blik toewerpt. Bij de kerstbomenkwekerij gaan we - helaas zonder succes - op zoek naar goudhaantjes die zich graag in naaldbomen ophouden.

We vervolgen onze weg over het pad langs de hoogstamweides aan de achterzijde van het dorp. Vroeger lieten de boeren hier hun vee grazen in hun huisweides met hoge fruitbomen waar het vee niet bij kon. Tegenwoordig wordt voor commerciële teelt uitsluitend laagstamfruit gekweekt.

We wandelen terug naar de Dreesjpool waar we onder het genot van een lekker kopje thee/koffie, een heerlijk stuk door Gertie zelf gebakken cake, en onder het toezien van een zwarte roodstaart, nakeuvelen over een zeer geslaagde vroege ochtend wandeling.

Bedankt Gertie!

Jubilarissen 2021

Ook dit jaar zijn er enkele leden die hebben aangetoond over een 'lange adem' te beschikken. Ze zijn maar liefst 25 jaar lid van IVN Elsloo.

Tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) in het Maaslandcentrum, gehouden op 20 september, werden 4 leden ten overstaan van een zaaltje vol met enthousiaste deelnemers, met een groot applaus in het zonnetje gezet. Helaas kon Martha Pepels die avond niet ter plaatse zijn, vandaar dat zij thuis in Geulle werd opgezocht en aldaar mocht worden verblijd met dezelfde 'eerbetonen' als de overige jubilarissen: een certificaat en een officieel speldje van het IVN.

Maar dit alles maakt ons natuurlijk heel nieuwsgierig. Want 25 jaar, dat is me nogal wat. Hoe zijn deze leden er ooit toe gekomen om lid te worden? En wat hebben ze al deze jaren zoal gedaan? Hieronder hun antwoorden.

Martha Pepels

Naast zijn werk bij DSM op het laboratorium, hield haar man Jan heel veel van de natuur. Hij had meer dan 5000 zelfgemaakte dia's van bloemen en planten en vond het geweldig om op scholen voorlichting te geven aan de kinderen over de natuur. Toen hij lid werd van IVN Elsloo heeft hij de Natuur Gidsen Opleiding

gevolgd, om meer en vooral een bredere kennis te hebben van de wereld om ons heen. Op de zondagmiddagen zat hij als vrijwilliger in de botanische tuin om de bezoekers wegwijs te maken. Jan heeft niet lang onderdeel mogen uitmaken van IVN Elsloo, anderhalf jaar na zijn lidmaatschap is hij helaas overleden.

Martha is vervolgens altijd het IVN Elsloo blijven ondersteunen en heeft het lidmaatschap van Jan gewoon voortgezet. Zelf is ze niet echt actief geweest binnen het IVN; het was meer de grote hobby van Jan. Maar de natuur was een gedeelde hobby, want net als Jan heeft ook Martha hier een sterke binding mee: ze heeft een hele grote en werkelijk prachtige (bloemen)tuin, waar ze al haar energie in kwijt kan. Wel zou ze best graag naar de dia-avonden of ALV willen komen, maar die vinden altijd plaats op een maandagavond en laat dat nou net de avond zijn dat zij helaas is verhinderd. Vandaar dat wij haar in Geulle hebben opgezocht en hebben mogen verblijden met een certificaat en speldje. Ze leest graag de Kroetwusj, dat vindt ze een erg leuk blaadje. En dat dat waar is bleek wel tijdens het bezoek, er lag een hele stapel van de Kroetwusj op het boekenrek.

Van links naar rechts: Wiel, Bert, Richard, Hub

Wiel Lemmerling

Wiel is een typisch natuurmens. Maar hij heeft toch even op zijn pensioen gewacht, alvorens lid te worden van het IVN. Hij was al bekend met deze vereniging omdat hij vooraf bij IVN-Spaubeek heeft mogen rondkijken.

Wiel was de eerste jaren lid van onze vogelwerkgroep 'De Wouw', waar hij heel veel heeft geleerd. Maar het was toch vooral het groen dat hem boeide. In het begin heeft Wiel een aantal cursussen via IVN Limburg gevolgd in Roermond, denk aan grassen, determineren, inventariseren in natuur- en buitengebied, enzovoorts. Vervolgens heeft Wiel ongeveer 9 jaar lang bij landbouwers, een hobbyboer en een melkveebedrijf in Zuid-Limburg graslanden, akkers, struwelen enz.

geïnventariseerd met vier IVN-ers uit de regio's Meerssen, Ulestraten e.o. Een ervaring die hij niet zou hebben willen missen en waarvan hij nu nog profijt heeft.

Bert Heijnen

Als grote natuurvriend en vogelhouder/-liefhebber, besloot Bert lid te worden van IVN Elsloo. Bert is de afgelopen 25 niet alleen enorm actief geweest binnen onze vereniging, maar ook nog eens op heel veel verschillende fronten.

Een korte opsomming: secretaris ten tijde van Kerbusch en Paul v.d. Berg; voorzitter; lid en coördinator van de vogelwerkgroep; met 9 leden van VWG vogels spotten in diverse delen van het land; het bezoeken van dia-avonden; het volgen van cursussen van Nico de Haan; met 2 IVN-leden het Huishoudelijk Reglement opgezet; medewerker bij de samenstelling van de Kroetwusj; het houden en doorgeven van landelijke tellingen bij watervogels, huiszwaluwen; PTT-tellingen; Euro Bird Watch; ophangen en schoonmaken van nestkasten in park en bos. Wandelingen met en zonder externen en leden. Klaagmuur bij leden, en huismeester. Aangiften bij politie bij diefstal van materiaal en planten.

Uit dit alles moge Bert's grote betrokkenheid met IVN Elsloo wel blijken. Zijn credo wat hij graag met de lezers wil delen: geniet van de natuur en zie ze ook vliegen.

Richard Dirix

Richard had nog nooit van het IVN gehoord, voordat hij naar Elsloo verhuisde. Tijdens zijn jeugd groeide de belangstelling voor de natuur en met name voor de vogels. Na de verhuizing naar Elsloo, kwam hij in contact met Mart Lemmens die destijds lid van de vogelwerkgroep was. Guus Hamers was de werkgroep leider. Na

een aantal keren gezellig koffie te hebben gedronken met de nodige stukken cake, is hij lid geworden van het IVN.

Binnen de vogelwerkgroep was Richard samen met Mart Lemmens betrokken bij het kerkuilenproject. Er werden nestkasten voor de kerkuil opgehangen en gecontroleerd op broedsels. De nestkasten waren geplaatst in boerderijen en in de toren van de oude kerk in Elsloo. Helaas vonden de kerkuilen in België betere broedplekken, waardoor er in Elsloo geen uilen meer gebruik maakten van onze broedkasten. Richard kan zich nog goed herinneren dat de kapelaan onze kerkuilenkast, die met veel zweet en zwoegen boven in de toren was geplaatst, naar beneden had gegooid, omdat de vogelwerkgroep bezwaar had gemaakt tegen het opknappen van het grafhuisje waar op dat moment zwaluwen aan het broeden waren. Een cursus "effectief communiceren" was op dat moment geen overbodige luxe geweest.....:-)

Verder heeft Richard met veel plezier meegedaan met diverse vogeltellingen, een paar keer als vogelgids vogelwandelingen bijgewoond, en ook aan het controleren van de IVN nestkasten op broedsels in het bos.

Tot slot nog een leuke anekdote van Richard: *“tijdens het tellen van de huiszwaluwnesten begin jaren 90 in Meers zijn we een keer tijdens etenstijd naar binnen geroepen om frieten mee te eten: "Enne joonges, ger zalt waal hoonger hubbe van al dat telle. Koom binnen dan bak ich get extra friete veur uch met!". Over gastvrijheid gesproken....”*.

Hub de Rooy

Hub had 25 jaar geleden nog nauwelijks van het IVN gehoord, maar werd lid omdat hij graag meer kennis van de natuur wilde vergaren. En hij heeft bij IVN Elsloo behoorlijk zijn sporen achtergelaten: hij is actief geweest als natuur- en landschapsgids, als medeorganisator van de jaarlijkse natuurwerkdagen en van de boomfeestdagen voor de lokale jeugd, organiseerde jeugdactiviteiten voor de schoolgaande jeugd, fungeerde als hoogstamboomgids in Catsop en Terhagen en schreef artikels voor onze Kroetwusj. Ook vandaag de dag nog zet Hub het IVN graag met mede-IVN'ers op de kaart.

Hub moet nog hartelijk lachen om de volgende gebeurtenis: *“Het is gebeurd bij het uitproberen van een kinderactiviteit met schepnetjes in de Hemelbeek. Al te enthousiast gooide één van de collega's het schepnetje in het water, waarbij hij het evenwicht verloor en helemaal kopje onderging - tot grote hilariteit van de anderen en tot grote eigen schaamte. Persoon in kwestie moest helemaal naar huis om zich te verschonen en op te drogen, we hebben hem die avond niet meer terug gezien...”*

*Botanische tuin
Foto: Nel de Geus*

Kidsactiviteit “Help de vogels de winter door”

Nel de Geus

Op zondag 19 september kon er gelukkig weer een activiteit voor kinderen plaatsvinden. Al in de zomer werden de voorbereidingen gestart: inventariseren wat er nodig zou zijn, inkopen doen en... oefenen! Want natuurlijk wil je op de dag zelf goed voor de dag komen en precies weten wat er gemaakt kan worden en hoe je dat aan de aanwezige kinderen kunt uitleggen. Nee, er werd niets aan het toeval overgelaten. Het enige wat niet zeker was, dat was het weer maar voor het geval het zou regenen was ook een reserve-opstelling geregeld. Maar er was een mooie dag voorspeld en gelukkig kwam deze voorspelling uit.

Al vroeg was de groep vrijwilligers aanwezig om een en ander klaar te zetten. Voornamelijk leden van de excursiegroep, de groep die een paar jaar geleden begonnen is ook de schoolgaande jeugd te interesseren voor de natuur, aangevuld met een paar andere enthousiaste IVN'ers. Om 14 uur ging de poort dan ook echt open.

Bij de voorbereiding was met verschillende leeftijden rekening gehouden: werkstukjes van makkelijk tot vrij moeilijk. Dat bleek ook nodig, want de leeftijden liepen uiteen van 3 jaar tot ongeveer 14 jaar. Papa of mama mochten natuurlijk de kleinere kinderen helpen.

Aan 3 tafels werd fanatiek geknutseld en de nootjes, dennenappels, vogelpindakaas enz. werden enthousiast gebruikt. De aanwezige ouders keken eens rond in de tuin of praatten gezellig met elkaar.

De tuin is ook in de herfst mooi en verderop was ook een imker aanwezig met bijenkasten en ook hij kreeg veel belangstelling.

Die zondag was de tuin ook open voor bezoekers die niet speciaal voor de activiteit kwamen, zodat de toezichthoudsters ook geregeld geïnteresseerden ontvingen.

Pas om een uur of 5 werd de activiteit afgesloten en kon men terugzien op een geweldige zondag!

Stiltewandeling

Rien Lambrichts

Augustus jl. heeft Gertie Cordewener een stiltewandeling georganiseerd in Elsloo. Dit was een project in het kader van haar opleiding tot natuurgids.

Op de parkeerplaats van Medammerweide werden we welkom geheten en kregen de deelnemers de gelegenheid elkaar te leren kennen. Gertie gaf aan dat het de bedoeling was om tijdens de wandeling zo min mogelijk te praten.

Daarna zijn we richting bos gelopen. Bij een maisveld stonden we even stil om te luisteren hoe de wind door

het veld ruiste. Aan de overkant was geen begroeiing, dus daar hoorde je niets. In het bos aangekomen, hoorden we het geluid van de beek, de Roesjer, die op dat moment nog niet te zien was. Toen we de trappen afliepen, kwam de beek te voorschijn en zag je dat het best een wilde beek is.

Bij de duiker hoorden we de Materbergbeek. Deze gaf een heel ander geluid, meer kabbelend omdat het verval kleiner is. Hier vindt ook meer kalkafzetting plaats. Gertie heeft uitgelegd dat dat kwam doordat de beek door een ondergrondse kalklaag stroomt.

Terug langs de duiker rechts omhoog liepen we langs een eik die omgeknakt was; ernaast een omgewaaide hazelaar die de wortels in de lucht stak.

Gertie liet ons zien dat natuurgeweld op een klein stuk verschillend effect kan hebben.

Dit was volgens Gertie ook een metafoor voor de mens: de een knakt om en maakt een nieuw begin, de ander ontwortelt en komt niet meer op de been.

Daarna zijn we rustig teruggelopen naar het “Slimme Schaaap” waar we heerlijk koffie hebben gedronken en de wandeling nog eens geëvalueerd.

Conclusie: het was een nieuwe en leerzame ervaring voor de deelnemers en de aankomende natuurgids.

Deelnemers gaven aan dat bij een volgende keer nog meer momenten van stilte ingevoegd mogen worden.

Al met al voor herhaling vatbaar en een pluim voor Gertie!

Herstelwerk in Maasband

Ben Smeets

Het heeft enige tijd geduurd maar na het hoge water van afgelopen juli is er gelukkig weer veel dassenactiviteit in de velden rond Maasband waar te nemen. Zo hebben ze o.a. een dijk uitgekozen als hun favoriete la-

trineplaats getuige een tweetal lateri-neveldjes en een mooie wissel tussen deze twee plekken. In totaal zijn er een 25-tal goed gevulde gegraven latrines. Er is dus volop voedsel. Nu met name mais. Ze zijn sinds een viertal weken ook weer terug in hun burcht aan de rand

van de Maasbedding getuige de verse uitworp die hier is waar te nemen. De verbouw- en herstelwerkzaamheden zijn dus in volle gang. Hun rust wordt hier echter weer verstoord. Ook het Consortium Grensmaas is begonnen met de noodzakelijke herstelwerkzaamheden. Namelijk van de Maasbodem ter hoogte van de veertrap in Maasband. Hier bevindt zich een erosiegat met een diepte van 10 tot 15 meter dat met 35.000m³ vulmiddel opgevuld dient te worden.

De rijplaten voor de aanvoer middels vrachtwagens liggen direct naast de burcht aan de Maas. De dassen zullen wel weer tijdelijk verhuizen naar een van de twee

andere burchten als het hun te rumoerig wordt. Zo hebben mens en dier nog steeds hun handen en poten vol als gevolg van het hoge water. We houden het in de gaten net zoals de vier wilde zwijnen die hier sinds het begin van het voorjaar rondscharrelen. Ook zij zijn weer terug en laten zich zo nu en dan in het schemerdonker weer zien.

Ponton Maas

Op stap met Jo

Ben Smeets

Op zaterdag 11 september is de dassenwerkgroep onder leiding van Jo Vaessen enkele door Jo en Frank gevonden dassenburchten in het Bunderbos gaan bekijken. Ook Margriet en George hadden in het Bunderbos ter hoogte van Geulle een burcht gezien en dat nog wel vanuit de stoptrein tussen Elsloo en Maastricht.

Om 10.00 uur was het verzamelen bij de kerk van Moorveld van waaruit de wandeling werd gestart. De eerste kilometer was het uitkijken geblazen met alle wielrenners die ons voorbij snelden. De toerversie van de Amstel Goldrace had duidelijk bezit van de weg genomen. Eenmaal aangekomen in het bos was het off road en klimmen en dalen. Jo leidde ons naar een

drietal mooie en zeer grote burchten. De eerste burcht bevond zich ter hoogte van Moorveld en de laatste was gelegen tussen Kasen en Bunde. De burchten waren alle drie belopen getuige de zeer verse uitworp. Hier

werd ge-
werkt!
Na een
welver-
diende
pauze
met een
boter-
ham en
thee
werd,

genietend van het mooie bos met al zijn beekjes, koers gezet naar Geulle. Na enig zoekwerk vonden we de burcht die Margriet en George van uit de trein hadden gezien. Ook dit was een hele grote burcht met giga verse uitworp die overigens van kleur sterk verschilde van de andere burchten. Had alles te maken met de aanleg van de spoorlijn in het verleden aldus George die ons vertelde hoe de spoorlijn tot stond was gekomen. Hierna werd, via een mooie route langs de oude watermolen van Geulle met zijn mooie vijver, weer koers gezet naar Moorveld.

Met de burchten die reeds bij ons bekend waren is het duidelijk dat de das zich uitermate thuis voelt in het Bunderbos.

Jo, bedankt voor de mooie wandeling.

Foto's: Remi Diris

Najaarswandeling Maasband 17-10-2021

Peter Lefèvre

De start van de wandeling was achter de voetbalvelden van Meers, bij het grote grindgat.

De weergoden waren in een goede bui. We werden getraakteerd op mooi najaarsweer, droog en zonnig. Dit zorgde voor een goede opkomst; ± 16 mensen, van heel jong tot kwieke senioren.

Na het welkomstwoord van Nol, werden de eerste vogels al snel gespot; een groep houtduiven en spreeuwen in een kale boom. Met de telescoop, van de vogelwerkgroep De Wouw (IVN Elsloo), was het mogelijk om de vogels erg duidelijk waar te nemen. Voor de onervaren kijkers was het nog even zoeken om de vogels goed in beeld te krijgen. De duiven en spreeuwen bleven lang op hun stekje zitten zodat ze lang

geobserveerd konden worden. Intussen vlogen grote groepen aalscholvers over.

De route was richting Maasband. Met zo'n grote groep mensen werd er rustig gewandeld en regelmatig gestopt omdat er veel te zien was. Onder andere overvliegende Canadese ganzen, kramsvogels en een buizerd die zich liet opwarmen door het ochtend zonnetje. De torenvalk die geduldig op een paal zat tot zijn ontbijt langskwam was ook mooi om te zien. Een heel mooie waarneming was de groep putters die van tak naar tak vlogen en als ze even zaten, mooi uitgelicht door het zonnetje goed in beeld kwamen.

Foto: Pierre Duckers

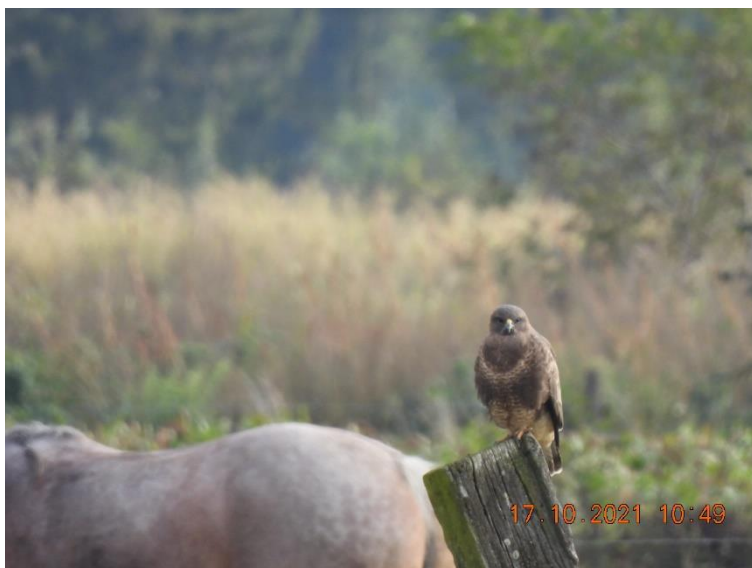
Er werd ook belangstellend naar planten en paddenstoelen gekeken en gelukkig kon Coen veel vragen die gesteld werden beantwoorden.

Ook bezochten we het observatie platform waar we mooi de stroming van de Maas konden volgen en verschillende watervogels konden zien.

Foto: Pierre Duckers

Helaas was het niet mogelijk om de wandeling verder langs de Maas voort te zetten. Wegens werkzaamheden was de route geblokkeerd. De terugweg was via het centrum van Maasband richting het startpunt. Onderweg werden nog verschillende vogels waargenomen maar we konden niet te lang stil blijven staan. Bij de Witte Börstel stond koffie en vlaai klaar. Daar werd nog gezellig nagepraat over de wandeling.

Buizerd genietend van de zon

Foto: Pierre Duckers

Dagwandeling zaterdag 30 april 2022

Martin Meulenberg en Chris Wolthuis

Bustocht, wandeldag naar het Grenspark Maas-Swalm-Nette.

Op zaterdag 30 april 2022 organiseert IVN Elsloo weer de jaarlijkse bustocht onder leiding van Olaf Op den Kamp, met touringcar Vliex uit Simpelveld.

Vertrek vanaf het Dorine Verschureplein 8.30 uur precies, niet later. Terug in Elsloo ongeveer om 18.00 uur.

Prijs als voorheen € 17,50 en zoals gewend inclusief consumptie. Opgave vanaf 1 januari 2022, indien mogelijk het liefst per e-mail:

mjmeulenberg01@hetnet.nl

Net over de grens bij Venlo ligt een fraai natuurgebied, het Grenspark Maas-Swalm-Nette. Tijdens deze bus-tocht bezoeken we onder leiding van Olaf Op den Kamp drie gebieden in het Grenspark. We beginnen bij de Krickenbecker Seen, een gebied met diverse meren waarop watervogels leven. Deze meren ontstonden door het wegbaggeren van turf. Hier ligt ook het voormalige jachtslot Krickenbeck. Verborgen in het bos zien we de restanten van het Grand Canal du Nord, een kanaal dat Napoleon liet graven. Al in de Spaanse Nederlanden werd deze Schelde-Maas-Rijnverbinding gepland: de Fossa Eugeniana (1626-1629) maar niet afgemaakt. In de Franse tijd werd het plan opnieuw opgepakt en nooit voltooid, ofschoon gedeeltes de basis van enkele moderne kanalen vormen. Hier maken we een wandeling van circa 6 km.

Niersdal bij Houstenbruch Foto: Olaf op den Kamp

Ons tweede doel is het Nettetel waar we het Roerdompproject zullen bekijken. Hier is langs de fraai meanderende Nette een natuurgebied ontstaan met bevers. De waterral, een bijzondere vogel die leeft verborgen aan oevers en dichtbegroeide rietmoerassen en bijna niet vliegt, de grote zilverreiger en allerlei soorten eenden, ganzen en zwanen. Bijzonder zijn de vele futen op de Nette. Deze wandeling is circa 3 km lang. 's Middags rijden we naar de Niers waar we een wandeling van 4 km maken. We lopen door het bos bij Klooster Wachtendonk en langs de uiterwaarden van de Niers

Niersdal bij Schlick

Foto: Olaf Op den Kamp

zelf. Deze stroomt hier door een uitgestrekt vlak gebied tussen extensieve graslanden door.

We sluiten de dag af met een bezoekje aan het fraaie plaatsje Wachtendonk met zijn historische huizen.

Na twee achtereenvolgende jaren waarin de wandeling helaas niet is kunnen doorgaan, hopen wij deze dagwandeling niet nogmaals te moeten afgelasten. Eventueel zullen er nog RIVM-coronamaatregelen van kracht zijn en houden we er rekening mee dat iedereen een vaccinatiebewijs of geldige negatieve coronatest moet kunnen tonen.

Nieujaarsborrel zaterdag 8 januari

De traditionele nieuwjaarsborrel wordt, onder voorbehoud, gehouden op zaterdag **8 januari 2022 van 14.00 uur tot 17.00 uur in het Maaslandcentrum.**

Iedereen is bij deze van harte uitgenodigd.

We beginnen met een welkomstwoordje van de voorzitter, vergezeld met koffie en vlaai, waarna we ons vervolgens onder het genot van een hapje en drankje gezellig zullen onderhouden.

Deze keer houden wij de nieuwjaarsborrel dus niet in de toren, ofschoon het daar altijd knus en gezellig is. Maar daar kunnen we ons niet aan de RIVM-maatregelen houden.

Omdat het hier een horecagelegenheid betreft, maar ook aan ieders gezondheid denkend, moeten wij ons aan de geldende RIVM-coronamaatregelen houden en een vaccinatiebewijs voor toegang kunnen tonen.

Het Bestuur

Impressie erfgoeddagen

Natuurwerkdag 6 november 2021

Pierre Reubsæet

Voorgaande jaren werd de natuurwerkdag altijd i.s.m. StaatsBosBeheer gedaan, maar dit jaar is gekozen om samen met Limburgs Landschap de Medammerweide aan te pakken. Het weer werkte die dag mee en er werden later op de dag zelfs enkele zweetdruppels waargenomen. De bomen waar niks aan gedaan mocht worden, waren door Patrick Kloet van het Limburgs Landschap gemerkt met lint om vergissing te voorkomen. De deelnemers, in de leeftijd van 6 jaar tot en met 70+,

mochten daarna met takkenzaag, kleine of grote boomzaag aan de gang om doorgangen, waterpoelen en de gemerkte bomen licht en lucht te geven voor een goede groei.

Het was weer een mooie gezellige dag en door goed samen te werken heeft de dag weer tot een mooi resultaat heeft geleid.

Ook de mensen van de catering hadden weer gezorgd voor een tussendoortje (wafel) met koffie en thee en 's middags soep met broodjes. Bedankt!
Alle deelnemers bedankt, Hub de Rooy bedankt voor de organisatie samen met het Limburgs Landschap.
Tot volgend jaar dan maar?

Mystery guest?

Joepie 🤝 de eerste activiteit van de Jeugdwerkgroep, het Bomenfestival op 7 oktober 2021 was een groot succes!

Wendy Dassen

Op 7 oktober was het eindelijk zover! Na een aantal pogingen gedaan te hebben die helaas door één of ander raar virus steeds werden afgeblazen, kon de jeugdwerkgroep eindelijk haar eerste activiteit uitvoeren. Het Bomenfestival, een landelijke activiteit van het IVN, werd op 7 oktober gehouden in onze botanische tuin en in het kasteelpark. 68 Kinderen van groep 6 van Kindcentrum Aelse hebben deelgenomen aan deze activiteit.

Een goede voorbereiding is het halve werk. Dus werd er een route uitgezet in het kasteelpark van Elsloo zodat er niemand verdwaald en alles vlotjes en soepel verloopt. Gewapend met deze routebeschrijving gaat om kwart voor 9 de eerste groep kinderen met begeleider op pad. Tijdens de route komen de kinderen bij 7 punten waar onze vrijwilligers van de Jeugdwerkgroep klaar staan om iets leerzaams te vertellen over een boom maar vooral ook om iets leuks te beleven.

Zo leerden de kinderen bijvoorbeeld het verschil kennen tussen wilde en tamme kastanjes, beukenootjes en andere bosvruchten. Wat is eetbaar voor diertjes in het bos en wat is eetbaar voor jezelf.

Er werd wat afgesmikkeld en gesmuld bij de kastanje en de beukenboom.

Voelen en raden was ook een leuke beleving voor de kinderen. De voeldozen gevuld met zand, schelpen, veren, bladeren en slijm waren een groot succes.

De spannende verhalen die ze hoorden bij bomen hadden een gehalte humor en spanning maar zeker ook iets educatiefs.

Het park was op deze zonnige ochtend tussen 9 en 11 uur gevuld met 68 vrolijk rond rennende kinderen en hun begeleiders. Om hun kennis te testen sloten we de activiteit af met een bomenquiz. Iedereen was vandaag winnaar en alle kinderen en begeleiders kregen een heerlijke appel!

Na afloop van de activiteit evalueerden we met de vrijwilligers onder het genot van een hapje en drankje. Iedereen heeft genoten van deze dag en de vrijwilligers zijn enthousiast om te helpen bij een volgende activiteit. Ikzelf heb deze activiteit met veel plezier op-

gezet als onderdeel van mijn stage die ik gedurende de afgelopen 2 jaar heb gelopen bij IVN Elsloo.

De stage is een onderdeel van de opleiding tot IVN natuurgids. Mijn stageproject is het opzetten van een Jeugdwerkgroep voor IVN Elsloo. Het opzetten van de nieuwe werkgroep is inmiddels een feit. Onze eerste activiteit als nieuwe werkgroep is met het bomenfestival ook van start gegaan. Wat mij betreft blijft het dan ook niet bij deze ene activiteit. Inmiddels ben ik alweer hard aan het werken aan nieuwe activiteiten voor 2022. Onder andere het uitzetten van een kaboutertocht voor de allerkleinsten, een spannende Halloweenocht met griezels en gruwelijk, lekkere, heksensoep, schat zoeken in het bronnetjesbos en de wonderlijke wereld van het bijenvolk... kortom heel wat activiteiten die de jeugd van

Elsloo nog te wachten staat.

Al deze activiteiten zijn niet mogelijk zonder enthousiaste vrijwilligers. Wordt jij bij het lezen van dit artikel net zo enthousiast als ik om met jeugd te werken?

En lijkt het je leuk om eens een keer te helpen bij een jeugdactiviteit? Geef je geheel vrijblijvend op bij mij en wie weet kan jij in de toekomst ook eens je steentje bijdragen om de kinderen te leren de natuur in

hun harten te sluiten. Want daar doen we het voor. Onze liefde voor de natuur op speelse en educatieve wijze doorgeven aan de toekomst...onze kinderen!
Wendy Dassen Jeugdwerkgroep IVN Elsloo.

Interesse om eens te helpen? Stuur een mailtje naar hippiegirls@mail.com
Bel of app je mij liever, dat mag ook:
Wendy Dassen
06-11781373.

Jaarprogramma Vogelwerkgroep de Wouw 2021 - 2022

Woensdag 15 december 2021

Punt-Transect-Tellingproject (PTT)

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de Botanische tuin in Elsloo

Zondag 20 februari 2022

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep in Kelmond en omgeving

Vertrek om 9.00 uur bij de trappen naar de Mariakapel aan de Molenberg in Beek

Zondag 10 april 2022

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep in het Elsloose deel van het Bunderbos

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de Botanische tuin in Elsloo

Zaterdag 1 oktober 2022

Landelijke Birdwatch-telling in het buitengebied van Meers

Vertrek om 9.00 uur bij de kleine poel naast het voetbalterrein van Meers

Zondag 16 oktober 2022

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep in de Maasband

Vertrek om 9.00 uur bij de kleine poel naast het voetbalterrein van Meers

Zondag 13 november 2022

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep bij de grindgaten van Meers

Vertrek om 9.00 uur bij de Fanfarezaal in Meers (bij de Witte Börstel)

Donderdag 15 december 2022

Punt-Transect-Tellingproject (PTT)

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de Botanische tuin in Elsloo

Jaarprogramma Excursiewerkgroep 2021 - 2022

Zondag 26 december

Winterwandeling Catsop

??? maart

Boomfeestdag (Exacte datum nog niet bekend)

Zondag 17 april

Daslookwandeling

Zondag 24 april

Bloesemtocht

Zondag 1 mei

Kidsactiviteit bij opening botanische tuin

Thema: bezige beestjes; insectenhôtels en vogelhuisjes maken

Van 14 - 16 uur

??? mei Regiowandeling met afd. Stein
(onder voorbehoud)

Zondag 19 juni
Kruidenwandeling

Zondag 26 juni
Kidsactiviteit
Thema: Bloemenkunst
Botanische tuin Elsloo 14 - 16 uur

Juni / juli
Glimwormenwandeling
(Exacte datum afhankelijk van de weersom-
standigheden)

Zondag 28 augustus
Herfstwandeling

Zondag 4 september
Kidsactiviteit
Thema: help de vogels de winter door
Botanische tuin Elsloo 14 – 16 uur

Zaterdag 7 november
Natuurwerkdag

Zondag 25 december
Vroege ochtendwandeling

Zondag 30 oktober
Stiltewandeling

Zaterdag 5 november

Natuurwerkdag

Maandag 26 december

Winterwandeling

Bij het ter perse gaan van deze editie was nog veel onduidelijk met betrekking tot vast stellen van definitieve data, enerzijds door corona, anderzijds omdat er activiteiten zijn die afhankelijk zijn van de weersomstandigheden. Alle evenementen onder voorbehoud dus.

Maar u kunt er al enkele in uw agenda zetten.

Er is voor elk wat wils.

Meer informatie kunt U in de volgende kroetwusj lezen.

Ook in de nieuwsbrief, op de website en facebook wordt u op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Kasteelvijver Elsloo bij avond

Foto: Nel de Geus

Voor het geval dat...

Provinciaal milieuklachtennummer
(dag en nacht bereikbaar) 043-3617070

Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer
Zuid-Limburg
Bel bij overlast vliegtuiglawaai
M.A.A. en AWAC's 043-3652020
Bereikbaar ma t/m vrij 9.00-14.00 uur.
Buiten deze tijden inspreken op
antwoordapparaat (zelfde telefoonnummer)

Dierenambulances

Dierenambulance Zuidwest Limburg 0900-4433224
Dierenambulance Geleen e.o. 0900-7009000
Dierenambulance centraal Limburg 0900-7009000
Dassenwerkgroep Zuid-Limburg 045-5443738

Bij de Belgische burens komt het Natuurhulpcentrum in actie als er dieren in nood zijn.

Dit centrum is gelegen aan de Industrieweg zuid nr. 2051 te 3660 Opglabbeek.

Tel. + 32 (0) 89 / 85 49 06

e-mail: info@natuurhulpcentrum.be

website: www.natuurhulpcentrum.be

De Groene Brigade: tel. 043 – 3 61 70 70

Voor Limburg zuid (Heuvelland) zijn de heren Huub Vink, Gerrit Lenting en Miel Lemaire.

Meldingen kunnen óók worden doorgegeven via e-mail:

groenebrigade@prvlimburg.nl

IVN gebouw 046 – 4234826

